

Versosurma – uhka männiköille sekä kuusikoille

Kulunut tasaisen kostea sekä viileä kesä on altistanut metsissämme männiköitä sekä kuusikoita versosurmatuhoille. Versosurma on etenkin kylmien ja sateisten kasvukausien vitsaus metsissämme. Epidemiana versosurma voi aiheuttaa männiköissä suuria kasvutappioita, vajaatuottoisuutta ja pahimmillaan jopa metsiköiden tuhoutumista. Kuusella tauti esiintyy lievempänä kuin männyllä.

Versosurma on surmakkasien aiheuttama kasvitauti, jota esiintyy kaiken ikäisissä metsissä, useammin männiköissä, mutta sitä voi esiintyä myös kuusikoissa. Versosurma on ikävä tauti, sillä se tappaa männyllä erityisesti puun alaoksista vuosikasvaimia. Tautiin sairastunut puu kuolee helposti, jos tauti leviää koko latvukseen. Kuusella versosurma esiintyy lievempänä tappaen jonkin verran latvuskasvaimia ja taimia.

Alttiita metsiä versosurmalle ovat alavat hallanarat painanteet, joissa ilma pysyy jatkuvasti kostean viileänä sekä varjoisana. Näillä kasvupaikoilla havupuut ovat alttiita tälle sienitaudille ja kosteissa painanteissa olisi-kin suotavaa kasvattaa muita puulajeja kuten esimerkiksi rauduskoivua. Liian kosteassa maaperässä sekä tiheässä kasvavat männiköt saavatkin ensimmäisenä – ja melkein takuuvarmasti – versosurman osakseen. Jos kesät ovat useina peräkkäisinä vuosina lauja ja kosteita, lisääntyy surmakkasien itiöiden määrä huomattavasti ja versosurma voi levitä epidemiaksi asti. Tulevien vuosien säitä kuten myös versosurmatuhoja on joka tapauksessa vaikea ennustaa etukäteen.

Metsätaloudessamme ei ole käytössä suoraan taudinaiheuttajaan, surmakkasineen, kohdistuvaa torjuntakeinoja. Tehokainta ja kannattavinta on poistaa versosurmaan sairastuneet puut ja muistaa harventaa metsiköt oikeaan tiheyteen ennen kuin kasvusto ehtii sulkeutua ja ylitteä altistua versosurmalle.

Näin havaitset metsässäsi jylläävän versosurman

Tyypillisiä versosurman oireita ovat neulasten ruskettuminen touko-kesäkuussa tyveltä alkaen, jolloin neulaset irtoavat helposti. Lisäksi kärkisilmut eivät lähde lainkaan kasvuun ja oksissa sekä rungossa esiintyy usein koroa. Männyllä ilmenee kuolleita oksankärkiä latvuksen eripuolilla tai latvuksen alaosissa. Kuusella versosurma ilmenee usein latvakasvainten kuolemisenä ja sitä voi esiintyä vanhan tai sairaan männikön alla kasvavissa kuusissa. Kuusella tauti ei ole kuitenkaan niin tappava kuin männyllä. Kuusikoissa versosurman voi myös sekoittaa kuusentuumiruosteeseen, joka on samankaltainen. Erona on se, että kuusentuumiruoste käyristää puun kasvaimet.

Versosurma ruskettaa männiköitä.

Versosurmaa esiintyy myös Etelä-Savon alueella

Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savon alueella on havaittu yksittäisiä versosurman aiheuttamia tuhoja, mutta myös muutama huomattava tuhoalue on löytynyt. Esimerkkinä mainittakoon Savonrannassa uudistettu noin puolen hehtaarin aukko, jossa versosurma aiheutti varttuneen metsän tuhon. Savonlinnan, Sulkavan, Juvan, Mikkelin ja

Kerimäen alueilla on havaittu yksittäisiä tuhoalueita, joissa versosurman aiheuttamaa tuhoa esiintyy niin männyissä kuin kuusissakin. Vielä ei kuitenkaan ole ilmennyt vakavampia tuhoja eikä voida puhua epidemiasta, mutta versosurmaa on kuitenkin havaittu alueittain ja paikoittain jopa runsaasti – etenkin männyn taimikoissa. Versosurmaa on esiintynyt poikkeuksellisesti myös metsäteiden, peltojen ja aukkojen reunoilla.

Terveen männyn sekä sairaan männyn välillä on huomattava, silminnähtävä, ero.

Ensi vuonna saattaa olla odotettavissa enemmänkin versosurman aiheuttamia tuhoja, mikäli syksy jatkuu kesän tavoin viileänä sekä kosteana. Vielä on kuitenkin liian aikaista ennustaa tulevan vuoden tuhoja.

Vaikka kulunut kesä on tuonut tullessaan ikäviä versosurmatuhoja, niin on tämän vuoden viileän kosteassa kesässä hyvä puolensakin – kirjapainajan aiheuttamia tuhoja ei ole esiintynyt laisinkaan kuten

edeltävinä, lämpiminä, kesinä.

Nyt kannattaakin kulkea silmät auki ja tarkkailla omaa metsää. Mikäli näet tuhoja tai edes epäilet versosurmaa, ole yhteydessä omaan metsäasiantuntijaasi. Omasta metsänhoitoyhdistyksestä löytyy kaikissa tilanteissa paras ammattitaito metsäsi parhaaksi.

Riia Ruotsalainen,
metsänhoitoyhdistys
Etelä-Savon kesäharjoittelija

MESSURETKI HELSINKIIN 10.11.2017

Mukava retki messukeskukseen jossa monta tapahtumaa samaan aikaan:

ELMA Maaseutumessut, Metsämessut, Kädentaitotapahtuma, OutlexExpo sekä 55 plus messutapahtuma.

MENOMATKALLA AAMUPALABUFFET
ABC KUORTTI

EDULLINEN JÄSENHINTA

42e/ hlö (57e/ei jäsenet)

Hintaan sisältyy: Bussimatkat Kososen turistibussilla, aamupalabuffet menomatkalla ja messulippu

Ilmoittautuminen 2.11.2017 mennessä:
www.mhy.fi/etela-savo/tapahtumat tai
maarit.jordan-valtonen@mhy.fi tai
044 555 0482

Messuretki toteutuu kun osallistujia väh. 40 henkilöä.

MUKANA OMA SÄÄSTÖPANKIN
ASIAINTUNTOJA SEKÄ MHY:N
TOIMIHENKILÖITÄ

Aikataulu

6.00 Kerimäki
6.30 Savonlinna
7.10 Juva
8.00 Mikkeli
8.40 ABC Kuortti
11.00 Messukeskus
16.00 Kotimatka alkaa
n. 19.30 Mikkeli
n. 21.00 Kerimäki

Messumatka laskutetaan osallistujilta jälkikäteen

ILMOITTAUDU PIAN JA
VARMISTA PAIKKASI
MESSURETKELLE!

Metsänomistajat
ETELÄ-SAVO

Me teemme metsänomistajan eteen enemmän.

Metsänhoitoyhdistys Etelä-Savo
Väätäisentie 5 • 51900 JUVA • www.mhy.fi/etelasavo
etelasavo@mhy.fi • www.facebook.com/
metsanhoitoyhdistysetelasavo

omasp
Lähellä ja läsnä